

De Schotse Hooglander

Hoofdstuk 1: Hoe ziet de Schotse Hooglander eruit?

1.1 Het uiterlijk

Hoofdstuk 2: Hoe en waar leeft de Schotse Hooglander?

2.1 Schotse Hooglanders in het Amsterdamse Bos

2.2 Wat eet een Schotse Hooglander?

Hoofdstuk 3: Van kalfje tot volwassen Schotse Hooglander.

Gemeente Amsterdam
Amsterdamse Bos

Bezoekerscentrum "De Molshoop"

Bosbaanweg 5

020 - 5456100

www.amsterdamsebos.nl

Hoofdstuk 1: Hoe ziet de Schotse Hooglander eruit?

Heb je wel eens deze grote wollige beesten zien lopen? In het wild zul je ze niet tegen komen. Maar misschien wel in een groot park, in de duinen of in een weiland?

In het Amsterdamse Bos komen Schotse Hooglanders ook voor. Ze lopen niet overal rond, maar binnen afgezette gebieden. Deze Schotse Hooglanders zijn heel belangrijk voor het Amsterdamse Bos.

Daarover kom je meer te weten in dit informatiepakket. Veel plezier bij het lezen van dit pakket!

1.1 Het uiterlijk

Een Schotse Hooglander is een rund. Ze stammen af van klein Keltisch vee en oorspronkelijk van de oeros. De Schotse Hooglander is van een zéér oud ras, vermoedelijk al vanuit de 6de eeuw.

De Schotse Hooglander komt oorspronkelijk uit Schotland. De Hooglander is erg goed geschikt voor het Schotse klimaat en de ruige omstandigheden in de West-Highlands. Hier is veel regen, sterke wind en weinig om te grazen. In Schotland worden ze 'Highland Cow' genoemd.

De Schotse Hooglander is kleiner dan de zwart witte of bonte koeien die we kennen in Nederland.

De kleur van de Schotse Hooglander is meestal roodbruin, maar kan ook zwart of crèmekleurig zijn.

De kleuren van Schotse Hooglanders: roodbruin, zwart en crème

De Schotse Hooglander heeft korte poten en een korte nek in verhouding met zijn kop en lijf. Een opvallend kenmerk van de Schotse Hooglander is de bijzonder langharige vacht en de kuif op zijn voorhoofd die over de ogen heen valt. De vacht bestaat uit twee lagen. Over de zomervacht groeit in de herfst een extra dikke, ruige wintervacht.

Vanaf de schouder tot de grond, de schofthoogte, is een Hooglander 120 tot 130 cm.

Ook heeft een Schotse Hooglander grote horens. Aan de horens is het verschil tussen een mannetje en een vrouwtje goed te zien. Bij het mannetje, de stier, krullen de horens naar boven, en bij een vrouwtje, een koe, staan de horens naar voren.

Een volwassen stier weegt 800 kilo, een koe weegt 500 kilo.
Schotse Hooglanders kunnen 18 jaar oud worden.

De voorste is een koe, de grote erachter is een stier

Hoofdstuk 2: Hoe en waar leeft de Schotse Hooglander?

De Schotse Hooglander komt van oorsprong in het westen van Schotland voor. Ook op de Hebriden-eilanden voor de westkust komen de Schotse Hooglanders voor.

In Nederlands grazen er ruim duizend Schotse Hooglanders. In Nederland leven er meer Schotse Hooglander dan in Schotland zelf!

De runderen zijn in dienst bij Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en andere natuurbeheerorganisaties. Ze worden gebruikt om open velden ook echt open te houden. De Hooglander heeft weinig verzorging nodig.

Belangrijk kenmerk is hun karakter, ze zijn niet agressief en zullen onverstoort doorgrazen. Je mag de dieren niet aaien. Ook moet je de kalfjes met rust laten, als je dit niet doet, zal de moeder koe laten merken dat je afstand moet houden.

2.1 Schotse Hooglanders in het Amsterdamse Bos

In het Amsterdamse Bos zul je Schotse Hooglanders tegen komen in het Schinkelbos en op het eiland in het zuiden van het bos. Ze lopen daar in speciaal afgezette gebieden. Hier kunnen ze vrij rond lopen en grazen.

Het zuidelijke deel en het Schinkelbos van het Amsterdamse Bos wordt langzamerhand natuurlijker. Daar banjeren er stoere Hooglanders die als natuurlijke grasmaaiers dienst doen. Zo blijft het gras wel gras, maar wordt het natuurlijker.

Als we helemaal niets zouden doen, dan zou op de voedselrijke polderbodem een bos ontstaan. Om het terrein open te houden en de bestaande weiden in stand te houden moet er gemaaid of begraaasd worden.

2.2 Wat eet een Schotse Hooglander?

Een koe is geen maaimachine en het resultaat is dan ook zichtbaar anders. De dieren eten dan weer hier, dan weer daar een hapje. Ze eten gras, maar ook bladeren en zelfs de bast van bomen.

Sommige planten eten ze niet, zoals stekelige planten en struiken. Deze planten blijven dan over voor andere dieren.

Schotse Hooglanders kunnen goed tegen de kou en blijven in de winter buiten. In de zomer zoeken ze vaak de schaduw van het bos op. Het zijn dus gemakkelijke kostgangers, maar worden wel in de gaten gehouden door de beheerder.

Hoofdstuk 3: Van kalfje tot volwassen Schotse Hooglander.

In het Amsterdamse Bos lopen twee kuddes rond. Deze kuddes bestaan uit 8 tot 10 dieren. Hiertussen loopt altijd één stier. In de kuddes leven koeien van verschillende leeftijden. Jaarlijks lopen er enkele kalfjes tussen de kuddes.

Schotse Hooglanders zijn erg vruchtbaar en krijgen gemakkelijk kalfjes. Ze krijgen meestal per keer één kalfje, heel soms krijgen ze een tweeling. Gemiddeld krijgt een koe 17 tot 19 keer een kalfje in haar leven.

Hooglanders hebben geen bepaalde tijd voor de paartijd. De koeien kunnen het hele jaar door vruchtbaar worden. Als gevolg daarvan worden het hele jaar door kalfjes geboren.

In het voorjaar en de zomer worden de meeste kalfjes geboren. Maar het komt ook wel eens voor dat er kalfjes in de winter geboren worden. Dit is geen enkel probleem voor de koe of het kalfje. Ze hebben namelijk een dikke vacht en stevig gestel.

Een pas geboren kalfje

De draagtijd van een koe is ongeveer 10 maanden.

De Schotse Hooglander heeft eigenlijk nooit hulp van mensen nodig bij de geboorte van het kalfje. Dat komt omdat het kalfje vrij klein en licht geboren wordt. Een kalf weegt bij de geboorte 110 tot 165 kilo.

Voor de geboorte van het kalf zondert de koe zich af van de rest van de kudde. Na de geboorte houdt het kalf zich enige dagen verborgen in ruige begroeiing of struiken. De koe gaat enkele keren per dag weg van de kudde om het kalf te zogen. Wanneer het kalf sterk genoeg is brengt de moederkoe het kalf naar de kudde.

Als een koe 24 maanden is, is ze vruchtbaar. Dan zal ze haar eerste kalfje krijgen.

Een kalfje in de sneeuw

Een kalfje van een paar weken oud